

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на щий рік 10 зл. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . 1 „ — „
для заграниць 20 рублів або
40 франків.
Ноодинокі числа по 6 кр.
в бюро газет Л. Горовіца в
Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

**Надзвичайні загальні збори
наукового Товариства ім. Шевченка
у Львові.**

ІІ.

Навізуючи до нашої вчерашиньої статті про надзвичайні збори тов. ім. Шевченка подаємо тут справоздане про перебіг зборів.

О 10. год. перед полуднем відкрив заступник голови п. Громницький збори промовою, в котрій обяснив днівний порядок, а то 1) зміну статутів, котрій головна вага лежить в тім, щоби крім дотеперішніх членів звичайних, основателів і почесних увійшли в склад товариства ще й члени дійсні, котрих іменує виділ на внесене одної із секцій за праці наукові, передовсім у виданнях товариства; 2) відклику 15 членів супроти рішення виділу, котрим висловідає ся друк часописій політичних „Діло“ і „Батьківщина“ і „Правда“ в друкарні тов. На закінчене своєї промови відчитує голова письмо славного ученого Русина д-ра Пуллю, в котрім він витасували виділу яко запоруку славної будучності товариства, крім того споминає п. Гр. про таке-ж письмо від 17 Українців.

На провідника зборів предкладає п. Гр. найстаршого віком члена о. Тороньского, котрий обіймає провід.

Божі дурні.

Котила ся земля в безмежному просторі
Довкола сонця наче на припіні,
Втікала в безвісти, як від погоні,
Несла на собі пущі, сині моря й гори,
Міста і села і живі всі божі твори,
Царів могучих і панів з високих родів,
Людій робучих, волоцюг і дідоводів.

I вийшов з неба Бог, як виходив що рана,
Мов добрий газда, дбалий о порядки,
Оглянути свої сьвіти й достатки,
Зайшов на Юпітера, а звідтам на Урана, —
Зраділи сонця всі, узрівши свого пана, —
А на Сатурні припochiv, усів на горах
I всевидючим оком кинув по просторах.

I бачить Він геть-геть далеко зорю білу,
Грубеньку землю, як она вертить ся
Та мов на торг з добром своїм спішить ся,
До сонця гріє то лицо то спину скостенілу.
А люди земні все ведуть борбу заїлу,
На поміч Бога кличуть і себе толочуть,
Залюблені в житю, мов жити вічно хочуть.

I засьміяв ся Бог, як громи на пустині,
Побачивши, як людськість борикалася:
„Ні. каже, та земля мені не вдалася!
Не знав я, що творити першої ще днини...
Ті люди на землі, що я злішив їх з глини,
Занадто глиняні і духа в них за мало,
Щоб жити як в раю їм сили волі стало!

Внесене о. Темницького, щоби змінити днівний порядок в тім напрямі, аби перше розправляти над відкліком, а опісля аж над зміною статуту, відкинуто значною більшістю голосів.

Забирає слово др. Кость Левіцький, яко справоздавець комісії, що на порученні попередніх головних зборів радила над проектом виділу що-до зміни статутів і пояснює ще раз головні зміни статуту, котрі мають на цілі витворене нового роду членів дійсніх. Ті ріжнять ся о стілько від звичайних членів, що тілько мужі за служені на полі науки і літератури мали б стати членами дійсними, що рішали-б над справами науковими, звичайні-ж члени не мали б права рішати в справах наукових.

По промові референта почала ся головна дебата, в котрій забирали голос за сею в інтересі поваги наукового тов. конечною зміною пп. проф. Грушівський, др. Франко, др. Стоцький і ін., а против зміни головно пп. Струсеевич, Лагодинський і о. Стефанович.

Приглянися головним аргументам противників.

П. Струсеевич не розуміє, яким способом ся зміна, що в наукових справах будуть рішати тілько мужі науки, а не як доси її він і книгарник Хойнацький і інтролігатор Спожарський і крамар Коритовський і т. п., причинить ся до поваги

А що мене у них найгірше всього лютить,
То їх скомліне, молитви й қадила,
Що вже від них аж небо сажа вкрила...
В імі мое один другого баламутить
І правду наче швець ту шкіру мне і крутить...
Ні, я зробив ту землю і людій на пробу,
А ті верзуть, що мають божеску подобу!

Які съмішні они, які они фальшиві!
За мало духа в них, тепер я бачу!
Колись у гніві я усіх потрачу!
А покицо нехай живуть ще, юродиві,
Та дурять ся жitem, щасливі й нещасливі!
За пінші твори я безпечний свої слави,
То можна дурнів сих лишити для забави...

Так Бог сказав і буком три старі планети
Розбив, аж закурило ся за ними,
Убрав безодню сонцями новими,
Щоб чудувались земні звіздарі й поети,
І в небо повернув на повозі з комети...
Так думав Бог про нас на горах на Сатурні,
А ми ту гризли ся, глиняні божі дурні...

О. М.

МАРТА.
Сповідане
Володимира Лавровського.

Ми вдихали подув весняного вечора —
свіжий, здоровий подув другої половини мая,
що із собою ніс оживляючу струю в груди, від

тов. в справах наукових; п. Стр. підсував ся вже наперед членам секцій наукових самовільне поступоване при іменованю членів дійсних; не добаває далі, як виділ присилує членів дійсних (себто іменованіх за праці наукові!), аби й далі працювали; бесідник не розуміє, як може один член заступати на зборах погляди іншого (через повномочіє, що відноситься до справ адміністраційних); для п. Стр. §. 18 (наведений нами в горі, що каже, хто може бути членом дійсним) неясний; се головні причини, чому п. Стр. противний зміні статутів.

П. Лагодинський не добаває користі в проектованій зміні, вона половична, най буде товариство чисто наукове, але тоді не заінтересує загалу, на патріотизм Русинів нема що спускати ся, як не буде субвенції (!), тому зміна статуту не на часі, най буде як бувало, і вносить з докорами для виділу перейти над сим предметом до днівного порядку.

О. Стефанович аргументує все „прикладами“, товариство мало н. пр. обніяти всіх „образованих“, н. пр. спонукувати талантів, а ся зміна кине колоди провінціональної інтелігенції, праці н. пр. не будуть цікаві, виділ буде н. пр. принимати самовільно, небавом займенує н. пр. більше дійсних членів, тепер час невигідний, най

котрої нам робило ся велично і привітно в серцю. Я скривав лицо в обох долонах, сперши ся ліктами об' стіл і слухав шепоту молодого листя, що тряслось в безчисленні множестві вздовж широкого огорода під кімнатними вікнами моого товариша; мій товариши підсував мені тим часом мовчки одну склянку чаю за другою...

Звичайний і скучний образ студентського життя, а такий принадний і такий хороший у своїй наскрізь невимушений, природний, та буденний простоті!

Мого товариша не забуду: широкоплечий, здоровий, тяжкий, та нерухливий. Був родом з люблинської губернії, Малорос. У Відні займався медицинськими студіями. Проста, ясна і широка натура. Заедно пив чай — пив його у себе дома, заходив до знакомих його пити. Ним і жив. Радо знакомився з приказчиками по склепах, що торгували рускою ікрою і руским чайом і за рускими людьми навідував ся, скоро хто завітав в австрійську столицю: знакомився і — „розкусував“ їх...

— Що за звір, цікаво-б... казав і винивав, більше мовчки, зі своєю людиною одну по-другій склянчині чайку. — —

— От, тобі й час взяв ся, — толкував мені сьогодні — після свого звичаю повільно, та раз-у-раз вриваючи. — А ту концерт — — — От би послухати, як вона съїває!...

Говорив, як би я, Біг знає відки мав знахи, який се концерт і хто там сьогодні съїває: — Що за вона?

стане непорозумінне між Русинами; через можливість заступництва членів на зборах запанують н. пр. Українці, а галицько-руска громада піде н. пр. в кут; мене не подобається; тепер не на часі підносити престіж товариства, тому о. С. противний зміні.

П. Дольницький противить ся §§ 18 і 26 (сей § грозить, як у всіх статутах, членам, що помимо напімнення не платять вкладок, вичеркненем), бесідник бойтися, що іменованем Не-Русинів заслужених для рускої науки членами дійсними перейде товариство в чужі руки, пропаде друкарня, маєток і т. д., тому вносить звернути проект комісії до поправки, аби дійсні члени не мали голосу рішуючого.

Др. Франко забрав знов слово і як оборонець проекту з переконання, а не „ехофф“, дав належну відправу всім опозиціоністам, котрі, як сказав, надали зборам наукового тов. їху „зборів анальфабетів, на котрих виявила ся вся галицька мізерія.“ (Гучні оплески і крики ого!) Розбираючи заміти поодиноких противників, сказав др. Ф., що вискази п. Струса. „не розумію, не знаю“ і т. п. не є аргументами, до науки товариства треба прикладати європейський лікоть; вкладка 6 зр., за котру дістають члени книжки подвійної цінності то що в порівнанні до вкладок інших наук. товариств, а що ми до сего ще не дорошли, тому хочемо звязати науку із загальним інтересом, тому її двоякі роди членів, одні що працюють науково, а другі, що платять, одні рішати муть над справами науковими, а другі лиш над адміністративними; міра нерівна але, її обов'язки не рівні. Дійсних членів годі викривати, коли дальше не писати муть, бо одна праця стане часто за багато інших. Заступництво члена через другого дотичить тільки справ адм. — Товариство може бути часто наукове лише хиба через субвенції, а ми на то лише спускати ся не хочемо, тому двоєстій устрій товариства. Русин повинен займати ся товари-

ством, не можна говорити, що вкладки будуть зменьшати ся, проти, чим більше видасть товариство наукових праць, тим вищі будуть вкладки; зменьшене початків то тілько добре агітаційне средство для простолюдина. Хто каже, що товариство первістно заложено для загалу, не тягнить, що було, бо первістна вкладка була 50 зр. Колод, киданих під ноги інтелігенції провінціональній, не бачу, бо за вкладки дістануть члени звичайні книжки, 6 зр. не великі проте гроши, коли на касина платимо по 12 зр. річно; науки за дармо нема. Давна галицька мізерія і най буде як бувало, або все за дармо, най мене вже раз! (Гучні оплески).

Пп. Струсевич, Лагодинський і Стефанович полемізують в дуже слабенький спосіб, але за те з очевидною цілею обструкції, дуже довго з виводами д-ра Франка, а о. Стефанович жадає на остаток, що й ему належить ся, аби його іменовано членом дійсним, бо він зібрал для товариства цінні рукописи і образи.

По заміненню дебати поручає референт перейти до спеціальної дебати, зазначуючи при тім супроти д-ра Франка, що неходить ся з его висказами про анальфабетів і галицьку мізерію, бо треба воювати аргументами і ділом, а не словами. (Се посмів сказати в обороні голосованих опозиціоністів славний із своїх наук. праць п. Кость Левіцький Франкови...)

Формальні внесення на відрочене нарали до пополудня і друге, щоби перейти над справою до дневного порядку відкинено, а приняти перехід до спеціальної дебати.

Назву товариства, з котрої бажав п. Лагодинський викинути ім'я Шевченка приняті 51 голосами супротив 12.

При § 3 поставив п. Лаг. додаток, що ціллю тов. є й „независимі видавництва“, за котрою „поправкою“ підніс руку один о. Стефанович.

Дальші §§ аж до 14 принято з малими змінами.

При § 15., де сказано, що тов. складає ся з членів 1) звичайних, 2) дійсних,

3) основателів і 4) почесних, розгорілась знов дебата. в котрій брали участь крім вищесписаних в горі з опозиції п. Ішурат, котрій повагу тов. бачить тілько в его працях а далі підозріває секції, що бояться муть н. пр. писати історичні розвідки як слід, аби не втратити субвенції.

Др. Франко відпер рішучо сей безпредставний здогад з додатком, що членами секцій будуть мужі, що дорошли своїх літ, а дальше сказав, що для власті і наукових інституцій міродайні не тільки праці, але й статути, котрі запоручити мусять, що в справах наукових рішати муть тільки люди фахові.

Др. Стоцький вказав, що лиши по проектованій зміні надасть тов. і его членам дійсним поваги на виї, а проф. Пігуляк вказав о. Стефановичеві на відомі петиції анальфабетів руских против фонетики, як можуть люди несвідомі справи бороздити в науці.

По заміненню дебати приступлено до поіменного голосування, при котрім віддано 49 голосів за зміною, а 35 против неї, отже за недостатком приписаних статутом $\frac{2}{3}$ голосів зміни статутів не прийнято. Опівціне результату голосування принято окликами: ганьба! стид!

По голосуванню узняв п. Романчук за добре звинити ся, що голосував против зміни, бе не дістав проекту, розісланого всім членам. Коли був дістав его, то може був голосував за зміною, а так п. посол йдуши з Відня умисно на збори не прочитав проекту навіть у Львові, де міг був его дістати. Дивна та бистроуміність вожда опозиційної Русі, що за 4 години дебати не прояснилось ему, чи зміна потрібна і добра, чи ні. І від такої голови жадати, щоб она розуміла ся на поганці! Справедливо обізвались проте на зборах голоси: „І то посол!“

Дальшу нараду відрочено на пополудній засіданні, на котрім комісія зі взгляду на відкинене найважливішої зміни цофнула цілий проект.

— Марта. — Ex, брате, бунт! живий бунт! Післяхати-б варта.

Опісля спустив голову і, проковтнувши здоровий лік горячого чаю, докинув:

— Я ходжу до неї пити чай трохи не щодня. З матірю живе. Интересні! Мені здається, я їх уже розкусив...

Він став мене підмовляти і ми пішли слухати першого весняного концерту італіанської школи сьпіву. Аранжувала його чорноока Італянка. Стояв один дебют за другим в дорозі: соловий, та гуртовий сьпів — самі жіночі голоси.

Ми опинилися в ярко освічений концертний салі. Веселі і привітливі стіни стояли криті білим таєтами, краями золочені і позавішувані довжезними зеркалами; сила живого сьвітла спливала струями по тих стінах з двох горі зашківаних ширококрилатих павуків.

Тихо було скрізь в тій концертній салі. Кождий спішив обережно занести свое місце, придавляючи гомін власних кроків. Якою-сь сонностю віяло з майже пустої естради, де стояв самітний фортепіано, чорнооправлений, з піднятим вгору віком.

Зібрала ся майже сама жіноча публіка. Ідуши, слали від легких суконь ніжний шипіт; усівши, склоняли головки — їх чуткі і пильний погляд зпід вій густих губив ся і потопав в листах програми; сокти ясного сьвітла гралі ся ласкаво з їх ясним, то темним волосем. Цілий сей хороший, та ріжнобарвний суд сидів,

новажно стягнувши німі тоненські губи, та вичікував...

Тут бачив я вперше сю, що товариш нагло рішив ся мені її показати, — я бачив Марту. Образ її вбив ся мені в пам'ять; сьпівала п'ята з ряду. Ледви стушила була на край естради, а вже мимоволі подала ся назад, — кілька листів ног держала судорожно в опущених долонах, що їх сцинила по лівій стороні тіла — немічно блудив погляд по гладких стінах синючої салі. Учителька, що супроводила сьпів на фортепіано, взяла Марту під рама і, ласкаво усміхаючися, повела наперід. Тепер стояла вона, випрямивши ся вся, як струна.

Хороша не була; в її ході і появе лежало щось невкоримого, що невмілим пішло наперід невгнуте „я“; стрункий та здавало-б ся гнучкий стан яко-то деревів після всякого найдрібнішого руху.

Біла одяга, що вкривала сей стан, не донесувала на худенські тілі; широкі і короткі рукави, з котрих звисали синіві рамена (за-короткі рукавички лишили нагі лікті); суха шия і грудь, що виглядала крізь тоненські, білі коронки; сині стяжки у груди і дві сині бинди, що спливали лівим боком сукні, — они лише кололи очі...

Марта сьпівала нашу тужну і незнакому мені досі думку. Почала спершу несъміло і обережно — однак небавом залунав могучий, повний і горячий голос. Не так часто лукає ся почути нашу пісню без буденої краски сентімен-

талізму... Звучав замієць сего глухий жаль — сей, що родить рівночасно страх — і щораз то дальше плила мельодія, що раз значійше підіймала ся пристрасть. Вриваючи всю ту журу, вже просто дико відсвівалася кінцевий козачок.

Воно так перечило складно-величавому німецькому окруженню: тоненським і легенським мотивам з Carmen і Cavalleria rusticana і солодкому гуртовому сьпівови, що ін-що звелічав тиху, та погідну італіанську весну — (ми навіть Вагнера не почули сего дня!) — поява Марти так вирізняла ся серед цілого гурту любо усміхуючися ся, кокетливих, та іовинських Німок! — Се був інший сьвіт: се сьпівав пісню той, що вже зрості ся мав з ненаситним горем.

Марта пішла, кивнувши головою, а ми, я і мій товариш, сповнили довг і пlesнули в долоні — однак її більш уже сего дня не виділи.

Слідувала Німочка, що знов по італіанськи сьпівала нам якесь scherzando, ласкаво перехіливши ся усі, враз з хорошенськими трущими, наперід, і дещо перекривши повноволосу головку на лівій бік... Нам стало ніякovo і ми пішли; бура оплесків гриміла вже за нашими плечима. Ми їх чули, сходячи по широких кам'яних сходах, що величаво здіймали ся, прибрали дорогими різьбами.

(Дальше буде).

Рай для бідного чоловіка.

(Стаття надіслана).

Не треба бідному чоловікові чекати смерти, а по смерті мучити ся в чистилищі, щоби аж по страшнім суді усіти на лоні Абраама — увійти до раю. Настиали пророки, що голосять для них рай за життя, спасителі, що хотять всіх пригорнути до себе тут на землі. Та не тіш ся перед часом, бідний чоловіче, але уважай, чи се не фальшиві пророки, що хотять тебе заманити у свою владу, чи се не антихристи, що напослили ся на твоє добро.

Одним з таких пророків є Р. Міслер з Бременом разом зі своїми апостолами-агентами. Щоби ему виплачувала ся плавба кораблями з Бремена до Америки, розкидає тисячами свої брошури між наш народ, вербуючи отуманених на кольонії і заповняє свої кораблі. А такий корабель принесе не малі зиски за один раз, як він напакує его від долу до гори нашими емігрантами, беручи від них 75—85 зл. за перевіз до найближньої Американської пристани. Коби тільки 1000 емігрантів змістилося на корабель, то п. Міслер загорне за один раз 75—85000! Ладний трип!

Але не конець на тім. Фірма Міслер стойть у зносинах з Американськими корабельними і желязничними підприємствами і накидує своїм пасажирам їх карти, так що ще бере добру провізию і за се. А транспорт в глубину Америки, до кольонії, виносить майже в друге тілько.

Тай і тут не кінчить ся ще опіка добродія Міслера. Він має звязи з ріжними американськими кольонізаційними товариствами та приватними спекулянтами, і продає землю в ріжних провінціях сполучених американських держав. Очевидно той троякий спосіб заробкована на наших бідних людях приносить п. Міслерові величезні доходи.

А щож натомість подає п. Міслер нашим людям? Передовсім насиле листи з хорошими малюнками і книжечки з фотографіями в двох язиках (російським і польським), а надто малювані плакати „для окраси руских хат“! Таку кореспонденцію вступну п. Міслера, прислану до чесен. Дмитра Ілащука Сименового, господаря в Топорівцях маємо власне в руках. В листах відраджує Міслер „руским селинам“ емігрувати до Канади, а радить звернути ся на півднє до Тексаса і сусідніх провінцій. Розуміє ся, що тут ходить тілько о єго личній інтерес, коли Канаду ганить, а Тексас хвалить. Він представляє так, що в Канаді погіршили ся відносини, а за те є Тексас справдіній „край будучності.“

„Під взглядом урожайності“ пише бременський агент „ні одна почва на світі не перевищує почви в Тексас. Два жнива в часі одного робочого періоду належать до найзвичайніших річей, а не менше і не більше як п'ять жнив можна часто начислити.“ Читаючи таке справді стискаєш тілько раменами і не знаєш, чому більше дивувати ся: чи темноті люду, що вірить в такі небелиці, чи безличності агентів, що мають відвагу писати такі брехні.

Дальше читаемо там, що „місця в Тексас досить для цілого населення земської кулї.“ Ну, відразу Тексас є завбільшки як Угорські краї і Босна і Галічина з Буковиною разом, але що то кому шкодить казати, що десь родять ся діні як гори? А зараз попри тій правді видрукована товстими буквами друга така сама правда, що „поселенці дістають на підставі закона о своїй 160 акрів орного поля безплатно.“ О скілько знаєм, тепер вже нігде не дають в Америці за дурно поля, а те, що можна набути по дешевій ціні 7, 5 ба і 2 долари за акр, есть або пустарем неурожайним, або зрубом, котрий треба доперва корчувати, або багністим торфом, або нарешті так віддалене від людей і від доріг що ще літами не приступне для користі американської культури.

Підсоне тексанське представляє п. Міслер тими словами: „В часі літа вів сувіжий вітерець від пристани, літні ночі такі холодні, що можна уживати вовняної ковдри.“ А тимчасом Тексас лежить під 30°—35° геогр. ширини, отже в однакім положенні, як в північній Африці міста Каїро та Туніс. Та клімат (підсоне) буде там

остріший як в Африці т. з. зима прикрійша, а літо ще горячіше. Наш чоловік не привичний до такого горяча, і оно мусіло би відбити ся на его здоровлю.

Даліще настають в тій книжечці описи ріжних міст, ба і таких наскільки що не дошукаєшся їх і на найдокладнішій мапі, та велика сила ріжних цифр що до жителів, фабрик, збіжжа, музик, худоби і т. д. і т. д. а між ними і такі, що вже на перший раз впадають ся в очі свою пересадностю. І так подано пр. що місто Fort-wortt має 100 миль брукованих доріг! З таких пересадних дат можемо судити і о нравивості інших інформацій, котрі остаточно всі зміряють лише до своєї цілі т. е., щоби заходити до еміграції і поручити безоглядно фірму Міслера і з ним в звязи стоячі американські фірми.

Ся перша книжечка становить мовби вступ до другої книжечки: „Новооснована кольонія „Міслер“ в провінції Георгії.“ Перехваливши сусідній Тексас як рай „для бідного чоловіка“ лекше тепер манити Міслерови люді до непограничної Георгії, на власну кольонію. Хто лише уважно прочитає подібне захвалюване, пересвідчиться сам, про пряму неможливість, щоби оно було правдиве. І так пише пр. Міслер, що „трава єсть знаменита і достарчає 10, а часом 12 місяців в році наші і в тих самих усілях дає також два — до п'ять разів сінокоси в році.“ Хиба той повірить в таке, що з дикої трави (не управної, як конюшина, травка, люцерна і др.) можна збирати чотири отави до року, хто ніколи не робив сіна. Але зараз за тим пускає Міслер відważnie ще більшого тумана, пишучи, що там „є много гатунків проса, а деякі з них доходять до 5—15 стп висоти (!) а „ярини можна в кождім місяці засівати і збирати 3 до 4 рази!“

Але подибуєш ся в тій книжечці і такі звороти, що доводять цілком противне. І так він пише про ріло що „ліс, що перше стояв на тій рілі, уже витягній, а охреєніть в наслідок того дуже хороша, як доказують поміщені в тій брошури рисунки.“ Рисунків є в брошури сім, а всі доказують зовсім що інше. Навколо невеличкіх дерев'яних домів, збудованих на американський лад видно марну, мовби випалену травицю, а подальше кошляві смерічки. Нігде того захвалюваного богатства, той буйної ростиности, нігде овочевих дерев, або хоть густих кущів. А прецінь інакше мусів би виглядати краєвид тої країни, де просо росте в два рослих хлони! Але кождий прецінь знає, що соєва росте тільки на найплохішім піску, і що бесіди не може бути о правдиво зисковим господарстві на соснових зрубах. Про північну Георгію каже Міслер: „Добра почва, знамените положене; но части налаєдає до устроєння цегольні.“ Дуже сумно мусить там виглядати, коли сам агент не може ніяк ліпше прихвалити, як тим, що можна заложити собі цегольню! Читаючи помежи тими рядками аж мороз перебігає на згадку, яка доля же тих нещасливих емігрантів, що їх виладує агентура на таку „превосходну почву!“

(Конець буде).

НОВИНКИ.

Чернівці, дня 10-го грудня 1896.

З Київа дістаємо відомість, що там мінувшої неділі 24-го листопада (6-го грудня) від полудня аж до самого вечера жандарми з поліцією робили ревізію (трусили) в університеті. Хоч як се неймовірне, та проте се факт. Почала ся ревізія з технічної лабораторії проф. Бунгера. На ревізії, окрім Новицького, був і губернатор Тамара. Обтрусили не тільки лабораторію, але й кабінет професора. В неділю арештували десять студентів, а за остатні дні, кажуть, більше 30. Арешти і ревізії відбуваються що дні. Ходить чутка, що сьогодні ревізія почала ся з причини московської панихи, за яку вислано з Москви близько 600 людей. Сю мінихи зібралися відправити студенти і друга публіка, на могилах тих, що на коронації царя поклали свої кістки на Ходинці. В Київ загальна паніка. На день приходить ся чути кілька разів про

нові і нові арешти. Кажуть, що паніка обняла і Москву.

При виборах до черновецької ради громадської з передмістя Рошона вибрано вчера 115 взагалі 101 голосами на 135 голосуючих пп. Людвара і Штробля. Гр. пр. парох Гостюк одержав 25, а Гіршміллер 7 голосів. — Сего дійсно відбуваються ся вибори з третього кола середмістя. Противники сполучених лібералів, Русинів і Поляків стараються ся тепер вже лише переперти бар. Мустацу. Борба незвичайно горяча.

Приготовляють ся в Чернівцях тепер до незвичайної овациї: в міськім театрі мають небавом відограти оперу „Вальд“ директора музичного товариства Гріжмальго. П. Гріжмаль знаний рускій публіцист з акомпаніментом під час руских концертів.

Почтова статистика виказує, що держава докладає на Буковині за почти великі гроші. Доходу було пр. в 1894 р. з почти 304.118 зл., з телеграфів 73.152 зл., інших доходів 22.777 зл., отже разом було доходів 400.047 зл., а расходів звичайних 438.838 зл., а надзвичайних 629 зл. Виходить, що в 1894 р. держава доложила з своїх грошей на пошту в Буковині 39.420 зл. В чим би то могла бути причина того?

Криги на Черемоши зірвали дні 8-го с. м. великий міст поміж Вишницею а Кутами. Правда, що той міст і не був один з лучших.

Шайка фальшивників банкнотів. З Самбора пишуть: В початках цього року з'явилася ся в карпатських горах в Стрийщині, Скільщині і Самбірщині тьма підроблених десяток. По селах, містах і місточках від людого на кождім торзі діставав котрийсь з селян за продану худобу фальшиві гроші. Галицьке слідство збігло ся рівночасно зі слідством судових властей угорських, а оба разом викрили численну шайку жілів, котрі на Угорщині підробляли десятки і пускали їх в обіг в Галичині. Від марта вів слідство самбірський суд в своїм власним округі, а крім того в сяніцькім, перимськім, станіславівськім і львівськім та викрив 300 фальшивих десяток і виловив 16 фальшивників, котрі пускали в обіг фальсифікати. Рівночасно викрила угорська жандармерія фабрику тих грошей, з прасою, друками, фарбами і взагалі з усім, що належить до підроблення банкнотів. З 16 зловлених посаджено вісімох на лаві обжалованіх. Розираша розпочала ся в Самборі в суботу і триває кожного дня до півночі. Обжаловані походять з самбірського судового округа і суть торговцями худоби та по більшій часті корінмарями. Називають ся: Сімхе і Мошко Горни, Шая Грайф, Анчель і Юда Шульци, Ельо Флек, Шмуль Шіндлер і Йосель Кляйн. Головою їх був Сімхе Гори. Попри цім був в тій шайці визначено особою і Ельо Флек. Єго прихопив в Мостицьких на ярмарку селанин Василь Погорецький, як він хотів ему платити фальшивими десятками за купленого коня. Розираша потриває десять днів, Розголос спровадив великий, бо деякі з обжалованих мешкали аж під Львовом і Перемишлем.

В Чернівцях відбувається вчера пополудні похорон о. екзарха Василя Мандичевского гр. пр. пароха з Молодієва і довголітнього члена „Рускої Бесіди“. Покійний належав до тих немногих на Буковині православних съвящеників, котрі не покидали ся свого руского походження і все чувається Русином. На жаль його сини, як директор реальні школи так і наймолодший син, окінчений богослов почивають себе вже Волохами. Не тут місце вказувати на причини сего на Буковині періодного випадку. Але ось що немило вразило Русинів; котрі взяли участь в похоронах покійника. Під час цілого похоронного обряду, а навіть в працільній промові о. Бриндзана, що сам таож руского походження, не було чути ні одного одиєсенського руского слова!! І як властиво працювали ся з покійником громадяни з Молодієва, котрі прийшли на похорони свого пан-отця, коли не почули з уст съвящеників і проповідника о. Бриндзана ні одного слова руского, хоч і покійник і молодієвські громадяни говорять по руски, а не по волохски... О. Бриндзан повинен се розуміти, а коли не хотів розуміти, то в тім є певна ціль, котра певно не лицює проповідникові слова Божого!...

На шибеницю засудив тернопільський суд 25-літнього Онуфрія Печенюка за скритоубийство свого хрестного батька Чолгана в Бережаві, заліщицького повіту. Чолган по смерті своїх дітей занявся долею Печенюка, оженив его і записав європейським тестем молодого парубка. Опісля молода пара перепровадила ся до Чолгана, однак там приходило до сварки, бо Печенюк лінлюхував і нічого не зараблив. Коли Печенюкові стало за богато тих нарикань, він рішився застрілити свого доброда Чолгана. Зробив в стіні, під котрою спав Чолган, діру для цівки стрільби. Дня 26-го вересня с. р. над ранком Печенюк встав, забрав з собою і стрільбу і через приготовлену діру застрілив Чолгана, почім склав трупа під кукурудзою. Печенюк признався до вини, так що присяжні признали его винним скритоубийства, а трибунал засудив его на шибеницю.

Примха американського мільйонера. До Каліфорнії з'їздить ся тепер множеству подорожників, щоби любувати ся дуже гарним і незвичайним домом, що цілий виложений мушлями перловової матіці. Той дім, власність одного американського мільйонера, коштував великанські суми, бо навіть найменша мушля, а есть їх там сотки тисяч, має вартість около 20 франків. Над входовими дверми прикріплена мушля величезних розмірів, котрої промір виносить звіж 43 центиметри, а представляє она після оречена знатоків, вартість 100 тисячів франків. Особливо гарно виглядає той дім при ясній соняшній погоді. Тоді проміне сонця, заломлює ся в гладкім зеркалі мушель і викликує пречудну гру сьвітла, подібну до якогось чародійного явища.

Хінське реформаторське товариство оснувалося в Новім-Порку. Цілею товариства є відновлене хінської монархії після європейського візуру. Його председатель Венг' окінчив університет Станфорда, а члени товариства посідають теж висше образоване. Першою працею товариства є виказане причини нещастя, яке спіткало Хінців у війні з Японом, виказане, що варварство мусить улягти переважні висоти культури. Працята буде розробленна між хінським народом, а товариство мабуть вислало вже до хінського царя і до всіх вищих урядників при пекінському дворі відповідно зредаговане письмо, в якім наликує їх до усільної праці над просвітленням народу і до подвигнення его з темноти і несвідомості, що певно вийде лише на користь хінської монархії.

На пропасницю подає „Berl. Klin. Wochenschrift“ дуже помічне средство — Зіметіамідофенільдіметілпіранцілон. Се средство має дуже приятний смак і є значно ліпше від хінини. Ті народолюбці, що хочуть сей спасений лік подати народові в потребі, нехай добре затямлять собі се ім'я!

Подяка. Властитель більших посілостей в Жадові Александр лицар де Гоян постановив, що з процента его датку 1000 зл. має ся кожного року дня 2-го грудня, яко в день річниці вступлення нашого царя на престол, обдаровувати більших дітей школних. Як кожного, так і цього року п. и. Гоян обдарував того памятного

дня 35 більших і піцьних дітей школних почасти цілим убранем, почасти діяками річами вартості 70 зл. Громада Жадова жертвувала на сю ціль також 10 зл., за котрі закуплено для 11 дітей річи. Підписаний управитель школи в Жадові складає отсім ві. добродіям в імені обдарованої школи молодіжі і їх родичів сердечну подяку. Жадова, дия 5-го грудня 1896. Теофіл Козак.

ВАЖНЕ

для кожного, головно для всіх П. Т. урядів, та го- вельників і ремісників, бібліотек, студентів і приватних людей є повідомлене, що істнуюче тут уже від багатьох дітей, на краєвій виставі в Чернів- цях 1886 р. визначене почетним призначенем

ЗАВЕДЕНО ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ

Кароля Кобжинського і Еміля Канюка

тепер через набуте найновіших машин, письм і інших знарядів значно побільшило ся і тому свій льюкал пере- несло на улицю ратушеву ч. 12, другий вхід також від улиці лелевої ч. 11.

Заразом приступив довголітній фаховець, пан Еміль Канюк яко спільник сего переплетничого заведення і тепер оно зможе під новою фірмою

— о Кароль Кобжинський і Еміль Канюк о —

а вправленим персоналом всі фахові роботи, як: оправлене книжок, роботи галантерійні, друк на стяжки до вінців, окрасу до гафтовань, ручних робіт і т. д. для П. Т. урядів, школ, бібліотек і приватних людей по найнижчих цінах як найліпше і як найскорше доставляти.

Просимо о ласкаві замовлення

8—10

з поважанем
Кобжинський і Канюк.

Телеграми „Буковини“.

З дnia 10-го грудня 1896 року.

Віден. В раді державній говорив п. Стефанович про галицькі і буковинські відносини. (З его промови здамо справу ширше).

Віден. З причини письмової і ратичної зарази в повітах черновецькім, радовецькім, серетськім, сторожинецькім і вижницькім заборонено привіз ратичної худоби з тих сторін до Низької Австроїї.

Ціни збіжка і других продуктів.

Дня 28-го листопада 1896.

	Львів.	Чернівці.
Пшениця . . .	від 7.35 до 7.60	від 7.60 до 7.70
Жито . . .	6.— " 6.10	5.65 " 5.70
Ячмінь бров. . .	6.— " 6.75	5.75 " 6.25
Ячмінь простий . . .	5.25 " 5.75	5.— " 5.25
Овес . . .	5.60 " 5.75	5.20 " 5.30
Ріпак . . .	10.— " 11.50	9.50 " 10.50
Горох . . .	5.— " 9.—	6.— " 7.—
Вика . . .	0.— " 0.—	0.— " 0.—
Льнянка . . .	0.— " 0.—	0.— " 0.—
Біб . . .	0.— " 0.—	0.— " 0.—
Бобик . . .	4.25 " 4.75	0.— " 0.—
Гречка . . .	0.— " 0.—	0.— " 0.—
Конюшин черв. . .	45.— " 50.—	40.— " 43.—
Конюшин біла . . .	40.— " 55.—	0.— " 0.—
Конюш. шведек. . .	30.— " 50.—	0.— " 0.—
Кукурудза нова . . .	5.30 " 5.75	5.10 " 5.25
Хміль 35.— 45.—	здр. за кільо у Львові	оковита за 10.000 літрів 12.75—13.25

„Дністер“

товариство взаємних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одиноче руске товариство асекураційне, припоручене Всіч. Духовенству і всім вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординаріяти вісім трьох галицьких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарські знаряді, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках противі шкідогнів за можливо найнижчою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрасекураційними подають „Дністрови“ можність обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Поліси „Дністера“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На жите можна обезпечати ся через „Дністера“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаємних обезпечень в Кракові, котре дає як найкращіші услів'я і видаве поліси і квіти в рускій мові.

Товариство взаємного кредиту „Дністера“, створене зареєстроване а обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третіх лиць вкладки до опроцентування по 5 процент. Гваранція цілковита. Уділ по 50 корон. Позички удають ся тільки властителям реальності, вільних від тигарів, за по- рукою обох членів. З позичок відтягає ся десята частина на уділ.

Зголосення о уділені агенцій в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Подвійна кримська муштарда!

Оферую свою знамениту, загально знану, сьвіжку подвійну муштарду; розсіяла і на пробу почтою в бочінках по 5 кільо за 2 зл. 40 кр., 2/4 кільо за 1 зл. 60 кр., 12 кільо за 5 зл.; 12 кільо за 9 зл. 50 кр.

FERD. MICHEL, Senfsiederei,

Кремс, N.-Oesterreich. Schmelzgasse Nr. 215.

За якість гарантую; коли не до вподоби, приймаю назад.

(2—2)

Рух поїздів зелізничних важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейського годинника.

Приходять	П о І з д и			Відходять	П о І з д и		
	поспішні	особові	мішані		поспішні	особові	мішані
до Чернівців							
3 Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломий і Снятин . . .	1128	.	657	1028	550		
3 Букарешту, Яс, Сучави, Глібоки . . .	329	.	912	1000	523		
3 Новоселиці, Садагури	1113	950		
з Чернівців							
До Снятини, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня . . .				347	.	941	1029
До Глібоки, Сучави, Яс, Букарешту . . .				1203	.	717	616
До Садагури, Новоселиці	430
							621

Підчеркнені числа означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-європейський час ріжнить ся від львівського о 36 мінут, а від черновецького о 44 мінут; коли на зелізниці є 12 год., то на львівському годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецькому 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучкевича.

За редакцію відповідає **Осип Маковей.**

